IZREK O DELJENIH DIFERENCAH

Izrek 1 (O koeficientih Newtonovega interpolacijskega polinoma). Naj bo f dana funkcija in x_0, \ldots, x_n točke. Veljata naslednji trditvi:

(1) Koeficienti Newtononovega interpolacijskega polinom p_n stopnje največ n, ki se z f ujema v točkah x_0, \ldots, x_n , so enaki

$$c_i = f[x_0, x_1, \dots, x_i], \quad i = 0, \dots, n.$$

(2) Deljene diference povezuje formula

$$f[x_0,\ldots,x_n] = \frac{f[x_1,\ldots,x_n] - f[x_0,\ldots,x_{n-1}]}{x_n - x_0}.$$

Dokaz. (1) dokazujemo z indukcijo. Za n=0 velja $p(x)=f(x_0)=f[x_0]$, in trditev velja. Preverimo, da iz veljavnosti za n-1 sledi veljavnost za n. Po definiciji je

(1)
$$p_n(x) = f[x_0, \dots, x_n]x^n + \sum_{i=1}^{n-1} a_i x^i.$$

V Newtonovi obliki pa velja

(2)
$$p_n(x) = \sum_{i=0}^n \left(c_i \cdot \prod_{j=0}^{i-1} (x - x_j) \right)$$

Ker se polinom

$$\sum_{i=0}^{n-1} \left(c_i \cdot \prod_{j=0}^{i-1} (x - x_j) \right)$$

ujema z f v x_0, \ldots, x_{n-1} , velja

$$p_n(x) = p_{n-1}(x) + c_n \prod_{j=0}^{n-1} (x - x_j).$$

Po indukcijski predpostavki za n-1 velja

$$c_i = f[x_0, \dots, x_i], \quad i = 1, \dots, n-1.$$

Ker je vodilni koeficient v (1) enak kot v (2), velja še

$$c_n = f[x_0, \dots, x_i].$$

To dokaže (1).

Ostane dokaz (2). Naj bosta p, q interpolacijska polinoma, ki se z f ujemata v točkah x_1, \ldots, x_n oz. x_0, \ldots, x_{n-1} . Potem je f enak

$$f(x) = \frac{(x - x_0)p(x) - (x - x_n)q(x)}{x_n - x_0}.$$

Od tod z uporabo (2) za polinoma p in q sledi formula v (2).